

lovaný nemohl podle § 933, odst. 2 obč. zák. uplatnit nárok ze správy, když vyšlo najevo, že ložnice, které se týkal účet ze dne 19. července 1932, byla stížena vadou, která podle znalce se mohla objeviti až postupně a znehodnotila ji o 2.500 Kč. Tím vznikl žalovanému nárok na dodatečné snížení ceny tržové o uvedenou částku. Jest proto právně nerozhodné, namítá-li žalovaný toto znehodnocení jako škodu, ježto vpravdě šlo o nárok ze správy.

Čís. 15623.

Předpis § 19 zák. čís. 394/22 Sb. z. a n. upravuje snížení požitků zaměstnanců v něm uvedených jen pro obor nároků podle tohoto zákona upravených.

Přiznala-li obec (na Moravě) svému zaměstnanci v době, kdy v tom nebyla žádným zákonným předpisem obmezena, více ideálních služebních let, než jaké přiznával zákon čís. 457/19 Sb. z. a n. státním zaměstnancům, a podle toho upravila jeho služební i platové poměry ve smyslu § 19 zák. čís. 394/22 Sb. z. a n., jež pak byly i pokladem pro novou úpravu podle zák. čís. 103/26 Sb. z. a n., šlo o neodvolatelné, nabyté právo zaměstnancovo na započítávání oněch ideálních let, i pokud přesahovala výměru ideálních let přiznanou státním zaměstnancům, a nemohlo právo to býti zaměstnanci odňato ani tím, že novou úpravu podle § 103/26 Sb. z. a n., provedenou se zřetelem na přiznaná ideální služební léta, nadřízený správní úřad proto neschválil.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1936, Rv II 496/36.)

Žalobce jest podúředníkem žalované obce. Usnesením správní komise žalované obce ze dne 5. května 1919, jež se týkalo všech definitivních zaměstnanců, byly žalobci započteny čtyři válečná léta a usnesení to bylo provedeno u žalobce dekretem ze dne 21. října 1920, když byl ještě zařaden do skupiny sluhovské. Usnesením správní komise žalované obce ze dne 5. ledna 1922 (dekret ze dne 3. února 1922) byl pak žalobce jmenován podúředníkem s pravoplatností od 1. ledna 1922. Vzhledem k celkové služební době, spolehlivosti a výši kvalifikované práce byl zařaden podle platebního schématu kategorie podúředníků a byly mu poukázány místo požitků 10. stupně kategorie sluhů (3.900 Kč) požitky 10. stupně kategorie podúřednické státních úředníků (4.008 Kč). Usnesení správní komise žalované obce ze dne 9. října 1923 čís. 3935/24 byly upraveny požitky, práva a nároky definitivních městských strážníků, podúředníků a zřízenců na systém ve smyslu § 19 zák. ze dne 20. prosince 1922 čís. 394 Sb. z. a n. Žalobce byl podle dekretu ze dne 29. října 1924 zařaden do 10. stupně schématu státních podúředníků dnem 1. ledna 1923 a do 11. stupně počínajíc dnem 9. prosince 1923, a to opět výslovně vzhledem k celkové započítatelné době počítajíc v to započtená ideální služební léta. Tento poslední převod byl pak pokladem pro novou úpravu podle zákona čís. 103/26 Sb. z. a n., na níž se usneslo městské zastupitelstvo žalované obce dne 18. září 1926 pod

čís. 3142/26 pres. a podle něhož přiznala žalovaná obec žalobci služební požitky II. platové stupnice stupně osmého s nárokem na postup do vyššího stupně dnem 1. ledna 1927. Moravský zemský výbor neschválil toto zařazení rozhodnutím ze dne 20. listopadu 1928 proto, že zařazení žalobcovo odporuje, hledíc k předpisům § 19 zák. čís. 394/22 Sb. z. a n. a § 212 (1) zák. čís. 103/26 Sb. z. a n., zákonu čís. 457/19 Sb. z. a n., ježto započítává žalobci o 1½ roku ideálních let do služby více, než dovoluje posléz uvedený zákon započítávati státním zaměstnancům. Žalovaná obec poté přiznala žalobci nárok na zařazení do II. platové stupnice stupně osmého k 1. lednu 1926 s postupem do II. platové stupnice podúřednické 9. stupně k 1. červenci 1928. Žalobce uplatňuje jednak, že jde u něho o právo nabyté jmenováním, jednak o právo nabyté usnesením zastupitelstva žalované obce v době, kdy jí v tom nebránil žádný zákonný zákaz, domáhá se na žalované obci mimo jiné zařazení do II. platové stupnice podúřednické 8. stupně k 1. lednu 1926 s postupem do 9. stupně od 1. ledna 1927, tedy o 1½ roku dříve. Nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Podle zák. čís. 457/19 Sb. z. a n. přísluší státnímu zaměstnanci nárok na připočtení válečných let pouze v rozsahu 2½ roku. Odstavec 1 § 212 platového zákona ze dne 24. července 1926 čís. 103 Sb. z. a n. kategoricky stanoví, že služební požitky a právní nároky zaměstnanců veřejnoprávních korporací nesmí přesahovati míru jednotlivých druhů platových služebních práv a nároků státních zaměstnanců stejné neb rovnocenné kategorie. Byly-li žalobci do postupu a pense započteny 4 léta válečná, odporuje to výše uvedenému zákonu, podle něhož možno započísti státnímu zaměstnanci válečná léta pouze v rozsahu 2½ roku. Započítání služební doby v rozsahu širším, než bylo stanoveno pro obor služby státní, příčí se kategorickému předpisu odst. 1 § 212 platového zákona. Započtla-li obec žalobci přesto 1½ roku do postupu, porušila tím zásadu odst. 1 § 212 plat. zák. a nelze žalobci přiznati postup počínaje dnem 1. ledna 1927, nýbrž jen počínaje dnem 1. července 1928.

Nejvyšší soud uznal podle žaloby.

Důvody:

Jde jen o to, zda půldruhého roku počítaného jako válečná léta více, než přísluší státním zaměstnancům, lze započítati žalobci do postupu čili nic. Ve sporu jde o úpravu žalobcova platu podle zákona č. 103/26 Sb. z. a n. Žalobce jest nesporně podúředníkem žalované obce, a ježto o úpravu jeho služebních požitků vznikl spor, přísluší jej řešiti podle § 24 zák. čís. 16/20 Sb. z. a n. soudu, jak to vyřkl také správní soud odmítnuv stížnost žalobcovu proti rozhodnutí moravského zemského výboru v Brně pro nepřipustnost. O právo nabyté jmenováním u žalobce nejde. Ten se dovolává usnesení správní komise žalované obce ze dne 5. ledna 1922, sděleného mu dekretem ze dne 3. února 1922, aniž při tom tvrdil, že usnesení správní komise znělo jinak, než v dekretu jest uvedeno. Týž také netvrdil, že u žalované obce byla systemisována

místa podúřednická v různých platových stupních. Pod »jmenováním« lze zahrnouti jen takový akt správní, kterým se propůjčuje určité místo úřednické (podúřednické) se všemi právy a povinnostmi spojenými s takovým místem na rozdíl od nabytí místa vyšší hodnostní třídy časovým postupem. Takové propůjčení místa v desátém stupni podúřednické stupnice z dotčeného dekretu však neplyne. Naopak jest z něho zřejmé, že žalobce, jenž byl dotud ve stavu sluhovském, byl jmenován tímto dekretem podúředníkem s pravoplatností od 1. ledna 1922 vzhledem k celkové služební době a výši kvalifikované práce, a bylo jen vysloveno zařazení podle platebního schematu kategorie podúřednické. Jak toto zařazení se má státi, předpisoval pro státní zaměstnance § 1 zákona ze dne 23. července 1919 č. 456 Sb. z. a n., jenž stanovil, že, jsou-li sluhové jmenováni podúředníky, zařadí se do stejného stupně služného podúřednické stupnice, v němž byli jako sluhové, a že se jím započte služební doba ztrávená v dosavadním stupni služného sluhovské stupnice pro postup do vyšších stupňů platové stupnice podúřednické. Také skutečně žalobci byly poukázány místo požitků desátého stupně kategorie sluhů (3.900 Kč) požitky desátého stupně kategorie podúřednické státních podúředníků (4.008 Kč), (§ 3 zák. čís. 457/19 Sb. z. a n.). Také při dotčeném přearádění žalobce podle § 19 zák. čís. 394/22 Sb. z. a n. stalo se opět zařazení žalobce vzhledem k celkové započitatelné době, včetně započtených ideálních let. Při otázce druhé, zda jde o právo nabyté usneseními zastupitelstva žalované obce, uvážil dovolací soud toto: Úprava služebních poměrů a požitků obecních zaměstnanců patří do práv vyhrazených obecním zřízením samosprávné působnosti (§ 31 mor. obecního zřízení). V tom směru jest především rozhodující vůle obec. zastupitelstva, projevená jeho usnesením (srov. rozh. čís. 11557, 12547 Sb. n. s.). Žalovaná obec se usnesla na započtení 4 válečných roků dne 6. května 1919, tedy v době, kdy žádným zákonným předpisem nebyla omezena. Předpisy § 3 zák. čís. 495/21 a § 19 zákona čís. 394/22 Sb. z. a n. sice ukládaly obci, aby vyšší rozsah služebních požitků a právních nároků svých zaměstnanců uvedly na míru jednotlivých druhů platových a služebních práv a nároků státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie a stejných služebních, jakož i rodinných poměrů. Předpis § 19 zák. č. 394/22 Sb. z. a n. příkazuje však toto snížení jen pro obor nároků podle zákona čís. 394/22 upravených a tento zákon neupravuje nárok státních zaměstnanců na započtení válečných let do služební doby (srovn. rozh. čís. 7451, 8764 Sb. z. a n.). Na provedení těchto změn nebyla také ustanovena žádná sankce, jediné ona v § 10, odst. 4 zák. čís. 11/27 Sb. z. a n., že obce a okresy, které neprovedly dotčená ustanovení §§ 3, 19 (pokud se týče § 212 zák. čís. 103/26), jsou vyloučeny z příspěvku z fondu zřízeného podle § 10 téhož zákona. Žalovaná obec mohla tedy setrvati na svém usnesení o započtení válečných let a na něm setrvala i v usnesení ze dne 18. září 1926. Ježto jde právě o záležitost vyhrazenou působnosti obce, nebyl oprávněn zásah zemského výboru moravského ze dne 20. listopadu 1928 čís. IV—1667—9—29/1. Podle toho jde o právo nabyté z usnesení obecního zastupitelstva a o právo usnesením téhož zastupitelstva neodvolané. Žalobci bylo přiznáno žalovanou obcí zařa-

dění do 8. stupně II. platové stupnice dnem 1. ledna 1926. Ježto jeho nárok na započtení dalšího 1½ roku válečných let se tímto uznává, jest také ospravedlněn nárok na postup do 9. stupně II. platové stupnice dnem 1. ledna 1927.

Čís. 15624.

Před podáním dědické přihlášky směřuje nárok na splnění splatného odkazu zpravidla proti pozůstalosti.

Je-li však odkazem obtížena určitá osoba, jest podmínkou nabytí práv z odkazu podání dědické přihlášky touto osobou. Dokud se tak nestalo, nelze uplatnit nárok z odkazu ani proti pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1936, R I 278/35.)

Žalobkyně se domáhá na žalované, jež se přihlásila bezpodmínečně ze závěti ze dne 27. ledna 1933 za universální dědičku po Gustavu L., zemřelém dne 2. srpna 1933, výplaty odkazu ve výši 100.000 Kč, splatného podle posledního pořízení 3 měsíce ode dne úmrtí. **P r v ý s o u d** uznal podle žaloby. **O d v o l a c í s o u d** zamítl žalobu pro tentokráte, maje za to, že odkazovnice nemůže úspěšně žádati na obtíženém dědici výplatu odkazu, třebas již splatného, dokud pozůstalost nebyla odevzdána, poněvadž dědic až do té doby jest pouhým správcem a uživatelem jmění pozůstalostního, který není oprávněn libovolně s ním nakládati a není tudíž osobním dlužníkem věřitelů pozůstalosti.

N e j v y š š í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Odkazníkovi vzejdou z odkazového nařízení práva zpravidla okamžikem smrti zůstavitelovy (§ 684 obč. zák.), pokud nárok ten není podmíněný (§ 699 obč. zák.), čemuž v projednávaném případě není. Dnem nápadu vzejde odkazníkovi právo pohledávati to, co mu bylo odkázáno; odkazovník nemá tudíž věcného práva k odkazované věci, nýbrž pouze obligační nárok proti obtíženému. Neobtížil-li zůstavitel určitou osobu, připadají odkazy podle § 649 obč. zák. k tíži všem dědicům podle poměru jejich dědických podílů. Je-li tedy veškerenstvo dědiců tímto způsobem odkazem obtíženo, a je-li tedy osoba dědicova pro odkazovníka lhostejná (§ 726 obč. zák.), jest i podání dědické přihlášky pro nabytí práv z odkazového nařízení zpravidla bez významu. Nárok na splnění splatného již odkazu směřuje pak před podáním dědické přihlášky pouze proti pozůstalosti jako samostatnému právnímu podmětu, který i opatrovníkem může býti zastupován. Přihlásivší se dědicové však jsou osobními dlužníky odkazovníkovými, kteří v případě první věty § 649 obč. zák. jsou obtíženi podle poměru jejich dědických podílů. Když však záleží na tom, aby se dědicem stala určitá osoba, je-li tedy pouze určitá osoba odkazem obtížena, má-li na příklad podle